

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 118-0-Рев-08-000 444
Бања Лука, 13.5.2010. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Стаке Гојковић, као предсједника вијећа, Виоланде Шубарић и Петра Бајића, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља – противтуженог Р. Ћ. из Т., ул..., коју заступа Д. Б., адвокат из Б., против туженог – противтужитеља Д. Ћ. из Т., ул..., којег заступа Н. Р., адвокат из Т., ради утврђења права власништва и предаје у посјед, в. спора 50.000,00 КМ, одлучујући о ревизији туженог против пресуде Окружног суда у Требињу број 017-0-Гж-07-000 239 од 06.11.2007. године, на сједници одржаној 13.5.2010. године донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Ревизија туженог се усваја, укида се пресуда Окружног суда у Требињу број 017-0-Гж-07-000 239 од 06.11.2007. године и предмет враћа истом суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Првостепеном пресудом Основног суда у Требињу број П-384/02 од 23.9.2004. године усвојен је тужбени захтјев и утврђено да су тужитељица Р. Ћ., удова В. и њен дјевер – тужени Д. Ћ. сувласници са по $\frac{1}{2}$ дијела на некретнинама означеним као кч. 159 у нарави кућа са кућиштем и двориштем у површини од 156 м², кч. 155 у нарави пашњак врт површине 145 м² и кч. 158/1 у нарави ораница њива у површини од 722 м², све уписано у зк. ул. број 143 к.о. А. М. и обавезан тужени да тужитељици изда исправу ваљану за укњижбу наведених некретнина на њено име са $\frac{1}{2}$ дијела у року од 30 дана или ће у противном ту исправу замијенити ова пресуда на основу које ће се извршити укњижба код Земљишно књижног уреда Основног суда у Требињу, те је обавезан тужени да јој надокнади трошкове парничног поступка у износу од 4.135,00 КМ.

Истовремено је одбијен противтужбени захтјев којим је противтужитељ тражио обавезивање противтужене да му преда у посјед приземље породичне стамбене куће саграђене на кч. 159 уписане у зк. ул. број 143 к.о. А. М. слободно од лица и ствари.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Требињу број 017-0-Гж-07-000 239 од 06.11.2007. године жалба туженог се одбија и потврђује првостепена пресуда.

Благовремено изјављеном ревизијом тужени побија другостепену пресуду због повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, с приједлогом да се побијана пресуда преиначи или укине и предмет врати истом суду на поновно суђење.

У одговору на ревизију тужитељ предлаже да се ревизија као неоснована одбије.

Ревизија је основана.

У овој парници тужитељ Р. Ћ. захтијева да се утврди њено право сувласништава са $\frac{1}{2}$ дијела на некретнинама уписаним у зк. ул. број 143 к.о А. М., које су стечене за вријеме док је она живјела у брачној заједници са братом туженог, а противтужитељ Д. Ћ. и захтијева да му противтужена преда у посјед слободно од лица и ствари приземље породичне куће саграђене на кч. број 159, уписане у зк. ул. број 143 к.о. А. М.

Током првостепеног поступка утврђено је слиједеће чињенично стање: да је тужени запослен у Њ. од 1969. године и да је 1973. године купио од Ф. К. земљиште уписано у зк. број 143 к.о. А. М. са изграђеном приземном кућом, које су предмет овога спора; да су 1974. године у ту кућу доселили његов брат В., супруг тужитељице, њихова мајка и сестра, а потом и тужитељица са дјецом; да је првобитно проширено приземље куће, а затим да је дограђен и спрат на спорној кући; да је 1978. године супруг тужитељице, као пуномоћник туженог, продао бивше породично имање странака у мјесту Ђ. (који су отац и брат В. преписали на туженог због дјечијег и других додатака, јер је тужени радио у Њ.) за 450.000 динара и да је тај новац утрошен у доградњу спрата спорне куће; да је тужитељица са својом породицом учествовала у проширењу приземља спорне куће и доградњи спрата те куће; да предмета кућа није била довршена 1980. године; да је тужитељица од фирме у којој је била запослена добила стамбени кредит 1980. године у износу од 50.000 тадашњих динара; да је њен супруг В. од свога предузећа добио стамбени кредит 1989. године у износу од 93.887,00 тадашњих динара, а 1990. године у износу од 53.900 тадашњих динара; да тужитељица и након смрти свога супруга, са својом породицом живи у приземљу спорне куће и да тужени живи у Њ.

На темељу предњих утврђења првостепени суд је закључио да је спорна кућа грађена улагањем двије породице, да се ради о имовини која није подијељена и која представља заједничко власништво парничних странака према одредби члана 18. Закона о својинско правним односима („Службени лист СФРЈ“ број 6/80 и 36/90, даље: ЗОСПО), ради чега је усвојио тужбени захтјев и одбио противтужбени захтјев у овој парници.

Одлучујући о жалби туженог другостепени суд је заказао расправу на којој је извео већ изведене доказе пред првостепеним судом након чега је закључио да су правилна чињенична утврђења првостепеног суда и да је побијана првостепена одлука донесена уз правилну примјену материјалног права, ради чега је одбио као неосновану жалбу и потврдио првостепену пресуду.

У предметној парници према чињеничним наводима тужбе тужитељица свој захтјев за утврђење права сувласништва на спорним некретнинама темељи на тврдњи да су оне стечене заједничким улагањем новца и рада породица парничних странака. Стога се спорни правни однос мора разријешити

примјеном правила о стицању права власништва градњом у породичној и економској заједници, према којима сви чланови породичне заједнице стичу право власништва на стварима стеченим заједничким радом сразмјерно свом доприносу, али под условом да изиричито или прећутно није супротно уговорено.

Резултати овога поступка упућују да је у конкретном случају у вријеме стицања спорне имовине тужитељица живјела у економској и породичној заједници са супругом В. (братам туженог), њиховом дјецом, његовом мајком и сестром, да је у приземљу куће са њима живио и тужени када је долазио из Њ., а од када је направљен спрат те куће да од тада живи на спрату.

У спору за утврђење права власништва по основу стицања у породичној заједници на темељу усменог договора чланова породичне заједнице, због природе тог правног односа, тужбом морају бити обухваћени сви чланови породичне заједнице који су учествовали у стицању (у конкретном случају и њихови насљедници) и имају својство јединствених супарничара зато што се спор може ријешити само на једнак начин према свим стицаоцима, а на шта је указано и у ранијем укидном рјешењу овога суда.

Стога у конкретном случају тужбом за утврђење сувласничког дијела на спорној имовини морају бити обухваћени сви чланови породичног домаћинства, који су учествовали у њеном стицању (а када је неко од тих чланова умро – његови насљедници), односно за које је према договору стицано, јер овај недостатак тужбе представља недостатак страначке способности. Ово из разлога што се сви јединствени супарничари сматрају као једна странка у поступку према одредби члана 366. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске“ број 58/05, 85/03, 74/05, 63/07 и 49/09 - даље: ЗПП). Стога је тужба поднесена само против једног члана те породичне заједнице неуредна у смислу члана 295. ст. 1. ЗПП.

Како је другостепени суд, због погрешног правног схватања поступио супротно одредби члана 227. став 3. у вези са чланом 366. ЗПП, овај суд је на основу одребе члана 249. став 3. у вези са ставом 1. и чланом 241. ЗПП одлучио као у изреци.

Предсједник вијећа
Стака Гојковић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић